

LAKIALOITE 160/1999 vp

Laki maatilatalouden tuloverolain 21 §:n ja tuloverolain 38 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Lakialoitteessa esitetään maatilatalouden tuloverolain sekä tuloverolain muuttamista siten, että myös maatalouden varoihin kuuluvien arvopapereiden luovutuksesta saadut voitot verotettaisiin tuloverolaissa säädetyllä tavalla.

Maatalouden varoihin kuuluu usein maatalouden tuotteita jalostavien osakeyhtiöiden osakkeita. Kun maataloudenharjoittaja luovuttaa tällaiset osakkeet, luovutuksesta saatua voittoa verotetaan maatilatalouden tuloverolain mukaan. Tämä merkitsee sitä, että luovutushinnasta voidaan vähentää vain osakkeiden todellinen hankintameno. Maatilatalouden tuloverolaissa ei ole säännöksiä hankintameno-olettamasta, toisin kuin tuloverolaissa, jonka 46.1 §:n mukaan luovutusvoittoa laskettaessa voidaan aina vähentää 20 prosenttia luovutushinnasta, tai 50 prosenttia, jos luovutettu omaisuus on ollut luovuttajalla vähintään 10 vuoden ajan.

Maatalouden arvopapereiden todellisen hankintamenon määrittäminen on usein vaikeaa tai mahdotonta. On tavallista, että maatalouteen kuuluvat osakkeet on omistettu hyvin pitkän ajan, jopa kymmeniä vuosia. Osakkeista maksettua todellista hankintahintaa ei tällöin enää ole mahdollista selvittää. Kun maatalous ei ole kirjanpitovelvollisuuden piirissä, hankintamenoja ei ole rekisteröity taseeseen niin kuin elinkeinotoimintaa harjoittavien verovelvollisten kohdalla. Jos maatalouteen kuuluvat osakkeet vielä on hankittu aikana, jolloin irtaimesta omaisuudesta saadut luovutusvoitot olivat viiden vuoden omistajan jälkeen kokonaan verovapaita, verovel-

volliset eivät edes ole voineet aavistaa, että myöhempien lakimuutosten vuoksi selvitys osakkeiden hankintamenosta tulisi säilyttää. Osakkeista saadut luovutusvoitot olivat viiden vuoden omistajan jälkeen kokonaan verovapaita vuoden 1985 loppuun asti, ja sen jälkeenkin luovutusvoitot olivat suuren vapaaosan vuoksi useimmille verovapaita vuoden 1992 loppuun asti. Juuri sen vuoksi, että kauan omistettujen hyödykkeiden todellisen hankintamenon selvittäminen on vaikeaa tai mahdotonta, tuloverolaikiin on otettu hankintameno-olettamaa koskevat säännökset.

Kun hankintameno-olettamaa ei voi maatalouteen kuuluvien arvopapereiden luovutuksesta saadun voiton määrittämisessä käyttää, on vaara, että verovelvollisia hankintahinnan selvittämisen vaikeuksien takia verotetaan todellista suuremmista luovutusvoitoista. Tämä lopputulos olisi estettävissä, jos myös maatalouteen kuuluvien arvopapereiden luovutusvoittoihin voitaisiin soveltaa tuloverolain säännöksiä.

Samalla tavalla on jo nyt säädetty maatalon tai sen osan luovutuksesta saadun voiton verotuksesta, eli maatilakiinteistön tai sen osan luovutusvoitto verotetaan tuloverolain säännösten mukaan.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

maatilatalouden tuloverolain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 15 päivänä joulukuuta 1967 annetun maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 21 §, sellaisena kuin se on laissa 1541/1992, seuraavasti:

21 §

Maatilan tai sen osan sekä maatalouteen kuuluvan arvopaperin luovutuksesta saadut voitot verotetaan tuloverolaissa säädetyllä tavalla.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä

kuuta _____. Lakia sovelletaan ensimmäisen ker-
ran vuodelta 1999 toimitettavassa verotuksessa.

2.

Laki

tuloverolain 38 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 38 §:n 2 momentti seuraavasti:

38 §

Jaettava yritystulo katsotaan nettovarallisuudesta riippumatta pääomatuloksi siihen määrään saakka, joka vastaa verovelvollisen elinkeinotoiminnan käyttöomaisuuteen kuuluvien kiinteistöjen ja arvopapereiden luovutusvoittoja. Käyttöomaisuuteen kuuluvien kiinteistöjen ja arvopapereiden luovutusvoitolla tarkoitetaan

luovutushinnan ja hankintamenon poistamattoman osan erotusta siltä osin kuin siitä ei ole muodostettu elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 43 §:ssä tarkoitettua jälleenhankintavarausta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä

kuuta _____. Lakia sovelletaan ensimmäisen ker-
ran vuodelta 1999 toimitettavassa verotuksessa.

Helsingissä 16 päivänä marraskuuta 1999

Jari Koskinen /kok